

Tā ïgī-ïgī Póõlõ kâ Kõlósī lé 'bá yî drí rî Kõlósī lé 'bá

Tā 'e'á zîlâ nîlî sisî rî

Póõlõ rî wárágã nô ïgî'á krístõ 'bá gólîyî Kõlósî 'álâ rî 'bá yî drí kâyî gólâ drí 'bâzó gânímä 'á rî sî. Gólâ ïgî wárágã nô 'dó kâyî gólîyî gólâ drí wárágã ïgîzó Filémónâ yî drí gõ'dá kpá krístõ 'bá yî Ëfésõ kâ bê rî 'á. Gólîyî rî'á Tîmâtîyâ bê. Póõlõ cá drë gólîyî lâmûlî tólâ kô, gõ'dá Ëpäfärásî pë tâ âtî Yésü rî tâsî rî trá tólâ gõ'dá kpá gólâ îtõ känisä trá tólâ.

Póõlõ ïgî wárágã nô gólîyî drí, tâlâ õjílâ ãzâ 'bá yî bê tólâ, îtõ ïyî trá rî'á tâ ányâ ìmbálé krístõ 'bá yî drí. Gólîyî kî nî rî, ïyî ãâ'dô cù tâ nññ bê kôrô Póõlõ yî drîj sî. Gólîyî kî nî rî, krístõ 'bá yî drí kpá líndrî ãzâ 'bá yî ïnjîlî õzõ Yésü rî ïnjîrî kâtí. Gólîyî ìmbâ kpá tâ 'bâ'bâ dûû ãzâ 'bá yî trá kî, óonyâ ngá ãzâ 'bá yî kô. Gõ'dá gólîyî õrî ró kpá lâ'bí ãzâ 'bá yî 'dâlé, õzõ párá sí kâ 'dî tí rî yî rî. Tâ ìmbâ 'dî 'bá yî ndrî õnjõ 'î. Gõ'dá wárágã nô 'á rî, Póõlõ ïgî tâ trá krístõ 'bá yî drí kî, õzõ gólîyî õ'ê ïyî tâ ìmbâ ányâ 'dî 'bá yî trá rî, 'dîrî gólîyî âyê látfî Yésü kâ rî trá. Póõlõ kî nî rî, õjílâ ãzâ yû'dâwâ õzõ Yésü tí rî. Gólâ rî'á pâtîj Ôvârî tí, gõ'dá gólâ rî'á lârâkô õjílâ mvá kâ rî ró. Gólâ 'bâ ngá lédrë-lédrë ndrî nô 'bá yî, õjílâ yî bê, gõ'dá kpá mälâyîkâ yî bê, gõ'dá kpá líndrî ãmbâ nô 'bá yî bê rî yî 'dó nî, tâ íyîkâ rôlé gõ'dá 'elé gõ'dá kpá

íyî ïnjîlî. Yésü drâ bê fê lâlî-lâlî drûrî rî, gólâ ïzã mbârâkâ Sâtánâ kâ líndrí íyíkâ rî 'bá yí bê õjilâ mvá drîlî rî trá ndrî.

Gõ'dá Póõlõ ndé tâ íyíkâ 'dî tâ â'dâ-â'dâ sî õjilâ Ôvârî kâ rî 'bá yí drí kî, tâ 'e'ë gólîyíkâ rî ãâ'dô nyé õzõ Kúmú gólîyíkâ Yésü kâ rî tí.

1-2 Mâ Póõlõ gólâ Ôvârî drí njilí â'dólé lâjó'bá Yésü Krístô kâ rî ró ìgî wárágã nô nî ãnî gólîyî õjilâ nyâányâ Ôvârî kâ Kôlósí 'álâ rî yí drí. ãnî ì'dî tâ lê 'bá yí Yésü 'á pîpîsílî ãlô sî rî. ãmâ, ãmâ ãdrúpî Tímátîyâ bê, 'ê nî-bê-yâ ãnî drí. Ôvârî ãmâ átá õfè õrë ãnî drí tâ ã'dí bê.

Tâ Póõlõ drí râtáä 'ezó Ôvârî drí krístô 'bá gólîyî Kôlósí 'álâ

rî 'bá yí tâsî rî

3 Õzõ mä õtírî rîrî râtáä 'élé Ôvârî, Kúmú ãmákâ Yésü Krístô rî átá ró rî drí rî, mä rî trá rî'á ãwô-ïtí 'élé gólâ drí ãnî tâsî. **4** Gõ'dá tâ gólâ ãmâ drí rîzó ãwô-ïtí 'élé rî ì'dî nõ, mä ârî tâ ãnî tâsî kî, nî òlë tâ trá Yésü Krístô 'á pîpîsílî ãlô sî, gõ'dá nî õlë krístô 'bá ãzí kpá trá rôô. **5** Nî rî tâ 'dî 'bá yí 'élé, tâlâ ãnî rî'á lîfî 'bâ'bâ bê ãyîkõ gólâ Ôvârî drí rî'á êdélâ ãnî drí rîzó 'álâ ûrú 'álâ nâ drûrî. Nî nî ãyîkõ 'dî tâ lâ kâyî gólâ tâ âtî-âtî tândí pâtí-pâtí Yésü Krístô rî tâsî nô tâ lâ pêzó ãnî drí rî 'á.

6 Ìtí rî, gõ'dá ãngó 'á nõngá rî, õzõ óõpë tâ âtî-âtî 'dî trá rî, tâ lâ drí lâ'búzó võ 'ásî ndrî, gõ'dá õjilâ ôjálé rîlî rîrî ó'dí tândí rî sî. Gõ'dá tâ rî 'dî â'dô kpá trá ãnî drí ìtí, kâyî gólâ ãnî drí tâ âtî-âtî

tāndí Yésū Krístō rī tāsī nô ârígó rī 'á rī, nī nī trá kī, tā rī 'dī rī'á tā pātī 'î, gō'dá tā lânjā Ôvârî kâ drilâ tā ònjí òjilâ kâ âyézó tâkó nō, tā lâ drí fîzó ãnî drîj. ⁷ Ëpäfärásí ìmbâ tā rī 'dī nī ãnî drí. Gôlâ ë'dî rû ì'bû 'bá tāndí Yésū kâ tibê ãmâ drí jôlé nî'á tā rī 'dī ìmbálé ãnî drí rî. ⁸ Gô'dá gôlâ âtâ tā nî ãmâ drí kī, nî òlē òjilâ Ôvârî kâ trá rôô, tâlâ Líndrí Tândí Ôvârî kâ òffí trá ãnî pîpîsîlî 'á.

⁹⁻¹⁰ Gô'dá â'dô bê trá ïtí rî, mä ârî tâ rî 'dî bê rî, mä itô trá rî'á râtáã 'ëlé ãnî tâsî. Mä rî trá rî'á râtáã 'ëlé Ôvârî drí, Líndrí Tândí gôlákâ ââ'dâ rô, ngá gôlîyî gôlâ drí lélé ãnî drí nîlî rî ndrî ãnî drí tâ ányâ ãkó 'á lâ gô'dá nî icâ ró kpá bê rîlî rîrî tândí gôlâ Ôvârî rî 'bâ 'bá â'dólé ãyîkô ró rî sî. Mä rî gô'dá kpá rî'á Ôvârî rî ìjilî ñf  ró mbârâkâ ãnî drí tâ tândí 'ezó òjilâ drí, tâ tândí gôlâ tibê 'ë 'bá òjilâ 'bälé ãnî ápí Ôvârî rî ìnjilî rî. Gô'dá ãmâ kpá rî'á gôlâ rî ìjî'á gôlâ õ'ê ró ãnî iyî nîlî gäraq. ¹¹ Gô'dá ãmâ kpá rî'á rú'bâ lô'bâ'á gôlâ drí, tâlâ gôlâ õ'bâ ró ãnî bê â'dólé tâ nînî bê, tâlâ õzô gbô lé rîrî õtirî ácâ âmbâ-âmbâ ró rî, nî rî ró bê mänisî fîl' ãtû-ãtû sî, tâlâ gôlâ rî nî mbârâkâ félé ãnî drí. ¹² Gô'dá nî lûyî kpá Ôvârî ãmâ átá ró rî ãyîkô sî, tâlâ gôlâ 'bâ ãmâ trá â'dólé rîlî yî bê òjilâ iyîkâ nyânyâ lâ ró, kumü iyîkâ 'á vô ë'í-ë'í 'á rî. ¹³⁻¹⁴ Gô'dá Ôvârî ìnjî ãmâ trá kumü Sâtánâ kâ ìnîrîkûwâ ró rî kâ 'ásî, gô'dá trôlê tândí ró 'bälé kumü mvâ lâ drilâ lélé rôô rî kâ 'á, gô'dá gôlâ Yésû Krístô ë'dî tibê ãmâ ìnjí 'bâ â'dólé drî-þâlýî ró tâ ònjí drîgá sî rî. Ìtí rî, ãmâ gô'dá trá gôlákâ ë'dî gô'dá ólô'bâá tâ ãmâ rú Ôvârî ândrá

kô. Gõ'dá Ôvârî âyê tā õnjí ãmákâ rî 'bá yî trá ndrî tälâ Yésü drã trá ãmâ võ 'á.

Tā Yésü Krístō drí â'dózó õjílā drílî gõ'dá kpá ngá ndrî ãngó 'á nõngá nõ, mäläyíkă, ôvârî õjílā gólyíyî ôdrã 'bá trá rî yí kâ, 'búlí-'bá, gõ'dá kpá ólé yí bê rî

¹⁵ Õjílā ãzâ ãlô Ôvârî rî ndrë 'bá trá rî yû, gõ'dá óndrê íyíkâ Yésü Krístō trá. Gõ'dá gólâ rî â'dô-â'dô rî'á nyé õzõ Ôvârî tí. Gólâ rî'á Ôvârî rî mvá 'î drë ãkpâkâ'dâ ólô'bää drë ngá ãzâkâ ãngó 'á nõ 'bá yî kô. Gólâ kpá ï'dî ngá ãmbá Ôvârî drí lô'bälé nõ 'bá yî drílî ndrî. ¹⁶ Gõ'dá Ôvârî lô'bää ngá ndrî ãngó 'á nõ 'bá yî gólâ rî drí sî. Ítí rî, gõ'dá Yésü lô'bää ngá ndrî ãmâ drí rî'á ndrëlâ ãmâ lîfî sî ãngó nõ 'á nõ nî, gõ'dá gólâ lô'bää ngá ndrî ãmâ drí ndrëlê ãmâ lîfî sî kô rî 'bá yî kpá nî, tâ â'dâ-â'dâ lâ ï'dî mäläyíkâ yî, gõ'dá lîndrî õnjí yî, ôvârî õjílā gólyíyî ôdrã 'bá trá rî yí kâ, 'búlí-'bá yî, gõ'dá kúmú gólyíkâ kúmú ïyíkâ 'á rî 'bá yí bê ndrî. Gõ'dá Ôvârî lô'bää ngá 'dî 'bá yî trá ndrî 'dó Yésü Krístō rî drí sî, gõ'dá Ôvârî lô'bää gólyíyî trá ndrî 'dó gólâ drí, gólâ rî rôlé. ¹⁷ Ítí rî, gõ'dá Yésü Krístō bê rî'á drë ãkpâkâ'dâ ólô'bää ngá ndrî ãngó 'á nõ 'bá yî kô, gõ'dá gólâ rî mbârâkâ 'ê ngá 'dî 'bá yî nî rî'á rîlî nõ, tälâ gólâ lô'bää ngá 'dî 'bá yî ndrî nî yí drí.

¹⁸ Ítí rî, gõ'dá Yésü Krístō íyíkâ rî'á nyé õzõ drí kâtí, gõ'dá õjílā gólâkâ rî 'bá yî ïyíkâ rî'á nyé õzõ gólâ rî rú'bá kâtí. Gõ'dá gólâ kpá õjílā drí-kákâ lîdrí 'bá õdrã 'ásî rî ï'dî. Ítí rî, gõ'dá Yésü Krístō rî'á õjílā drílî ndrî, ôvârî õjílā gólyíyî ôdrã

'bá trá rî 'bá yí kâ bê ndrī gõ'dá kpá ngá ndrī dr̄l̄l̄. ¹⁹ Gõ'dá Ôvârī lẽ gólâ drí â'dólé nyé õzõ yí Ôvârī tû drí-ãcê gólâkâ bê, gõ'dá kpá â'dô-â'dô gólâkâ rî bê. ²⁰ Gõ'dá Ôvârī êdê tâ trá ūyî lãfálé 'á ngá ndrī yí drí 'bâlé rî 'bá yí bê õdrã Yésü Krístõ kâ fê lâl̄l̄-lâl̄l̄ dr̄l̄ rî sî. Gõ'dá õdrã Yésü Krístõ kâ 'dî 'bâ tâ ă'dí trá â'dólé Ôvârī yí lãfálé õjílã íyíkâ bê rî 'á.

²¹ Gõ'dá sisí rî, ãnî Kõlósī lé 'bá yí rî trá ngíi Ôvârī rú sî, tâ ̄isü-̄isü ãníkâ 'bâ ãnî trá â'dólé ăjú-'bá-ãzí Ôvârī kâ ró, gõ'dá nî ró tâ 'bâ' bâ gólâkâ kô. ²² Kpálé rî, ngebâângbânõ rî, Ôvârī 'bâ ãnî trá â'dólé íyî rû-lë-ãzíyâ yí ró. Tâ rî 'dî â'dô trá ïtí, tâlâ Yésü Krístõ útî trá ãngó 'á nõngá ãmâ õjílã mvá ró drâlé fê lâl̄l̄-lâl̄l̄ dr̄l̄. Gõ'dá lõ'wâ lâ ró rî, Ôvârī ăjí tâ ă'dí trá ūyî lãfálé 'ásî ãní bê, gõ'dá ngebâângbânõ rî, îcâ trá cû ãnî drí âdrézó Ôvârī ândrá ngebângbá tâ õnjí ăkó ãnî rú. ²³ Ítí rî, nî rî zââ tâ lëlé ̄'dî tâ 'dî 'á, gõ'dá nî rî kpá zââ rî'á ̄ifí 'bâlé ̄'dî ngá gólîyî Ôvârī drí tâ lâ 'bâlé trá 'e'á 'e'lâ ãnî drí íyî mvá yí ró rî dr̄l̄ tâ âtî-âtî Yésü rî tâsî rî sî. Tâ âtî-âtî tândí Yésü rî tâsî nô ópê trá õrî dû õjílã gólîyî ãngó nô 'á nô 'bá yí kâ drí. Gõ'dá 'dîi kpá rî'á tâ âtî-âtî tândí ălô-ălô mâ Póõlõ drí rî'á pê lâ nô rû ̄'bû 'bá Ôvârī kâ ró rî ̄'dî.

Tâ Póõlõ drí lâñõ ûsúzó tâlâ õjílã tibê â'dó 'bá kô õrî Yúdä

yí kâ ró rî yí ăárî ró ūyî tâ Yésü rî tâsî rî

²⁴ Ngbāângbânō rî, mâ rî'á lâñjō ûsú'á gäñímä 'á nôlé. Kpálé rî, mâ rî'á ãyïkô ró tälâ ámâ rú'bâ rî lâñjö ûsúlî nõ ândrà-tândï tâsî ãnî drí. Ïtí rî, ngá ãzâ 'bá yî bê Yésü Krístõ drí drë zââ rî'á lâñjö ûsúlî 'á lâ ãmâ tibê â'dó 'bá Känísä ró gólâ rî rú'bâ ró rî yî 'á sî. Ïtí rî, gõ'dá lâñjö gólïyî má drí rî'á ûsúlâ ngbâângbânō rî, 'dîi iyíkâ trá lâñjö rî gógó ámákâ ró má drí 'e'á ûsúlâ rî ï'dî. ²⁵ Ôvârî zî mâ trá â'dólé rû ï'bû 'bá Känísä kâ ró, tälâ má õpâ ró ãnî õjílã iyíkâ bê, tâ âtî-âtî tândí nõ tâ lâ õfî ró bê ãnî drïj dódó. ²⁶ Gõ'dá tâ âtî-âtî rî 'dî trá rî'á tâ gólâ tibê Ôvârî drí lâpílî trá lâpî õjílã drí ndrî ïtõ võ 'ásî bûúü âcálé ngbâângbânō rî ï'dî. Ïtí rî, gõ'dá trá kâyî gólâ drí â'dázó lâ ngbáli-ngbáli õjílã iyíkâ drí ndrî rî ï'dî. ²⁷ Ôvârî ïsû tâ tâ rî 'dî â'dálé ngbá õjílã iyíkâ rî 'bá yî drí gõ'dá kpá ãnî tibê â'dó 'bá kô õrî Yûdä yí kâ ró rî yî drí. Tâ kíriwá tibê lâpílî lâpî 'dî rî'á Yésü Krístõ tibê ãnî drí â'dózó ngá ãlô ró gólâ bê 'dî ï'dî, nî ãämû ró ngá tândí gólâkâ ûrû 'álâ rî bê gólâ bê. 'Dîi ngá gólâ ãmâ drí rîzó lîfî 'bâlé vó lâ ãyïkô sî rî ï'dî.

²⁸ Ìtí rî, gõ'dá tälâ ì'dí 'dí ãmâ drí rízó rí'á tâ
âtî-âtî tændí Yésü Krístô rî tâsî nô pélé òjílã gólyí
ndrí ãmâ drí rí'á ûsulâ âlô-âlô rî 'bá yí drí rî.
Gõ'dá mä rî rí'á tâ 'dí pélé òjílã drí mbì gõ'dá
kpá pătñí ró, tälâ òjílã ãâdrê ró bê Ôvârí rî lîfí
drí 'á cú ìtí tâ ònjí âzâkâ âkó gõ'dá kpá lînji-lînji
ró tâ 'e'ë tændí bê nyé õzõ Yésü Krístô kâtí. ²⁹ 'Dí
tâ ífí gólâ má drí rízó lôsî 'élé mbârâkâ sî, gõ'dá
kpá rí'á rû célé nô, gõ'dá kpálé ìtí rî, mbârâkâ
â'dó 'bá Yésü kâ nô rî rí nî lôsî rî gogó 'élé má

sī.

2

¹ Nī ndrē trá, má lē rū cěcě gólâ má drí rízó rû cělé ãní tāsī, gõ'dá kpá krístō 'bá gólyi Lôdísíyã 'álâ rî 'bá yí tāsī, gõ'dá kpá krístō 'bá gólyi má drí ndrēlé kô rî 'bá yí bê nõ tâ lâ 'bälé ãní drí nñlý.

² Gõ'dá má 'ê râtáä ãní drí â'dólé gágá õzõ rákã fê kâtí tâ lélë ãníkâ 'á gõ'dá nĩ lê kpá ãní ãzí-ãzí yí rôô. Gõ'dá má 'ê râtáä kpá ãní drí â'dólé tâ ̄sü-̄sü mbì bê tâ nññi ãníkâ Ôvârî 'á rî tāsī, gõ'dá kpá tâ gólâkâ lâpì-lâpì ró tibê â'dó 'bá Yésü Krístō tibê ãní drí â'dozó ngá ãlô ró gólâ bê 'dî ū' dî rî tāsī. ³ Ítí rî, Yésü Krístō ū' dî tâ nññi mbì gõ'dá kpá ̄lfí lômbâ pâtí rî ápi lâ 'í ndrî.

Tâ Póolô drí drí-mbúlî sôzó krístô 'bá ̄lfí óozó kô gólyi âdó

tâ ̄imbâ ányâ sî rî

⁴ Má âtâ tâ 'dî Ítí 'dî rî, tâlâ ̄ojílã ãzâ õzó kô ãní âdó úlí ̄lfí lômbâ kâ sî tibê â'dó 'bá ̄onjõ ró rî. ⁵ Gbõ lé má â'dô bê jéjé ró ãní rú sî rî, má rî zââ rî'á ãní tâ ̄süli kárâ tâ 'e'á 'élâ ãní tāsī rî bê. Gõ'dá mâ rî'á ̄ayíkõ ró, tâlâ rîrî ãníkâ rî'á mbì, gõ'dá nĩ lê tâ kpá trá Yésü Krístô 'á pípísílý ãlô sî.

⁶ Gõ'dá õzõ ãní drí tâ-drí lérê trá kî Yésü Krístô ââ'dô kúmú ãníkâ 'í 'dî rî, 'dõvó nĩ 'bâ ãní nyâányâ rîlî ngá ãlô ró gólâ bê. ⁷ Gõ'dá Ítí rî, nĩ 'bâ ãní índrígó ̄ofi dî Yésü Krístô 'á õzõ fê gólâ índrígó lâ drí filí trá dî ̄nyákú tândí 'á rî kâtí. Gõ'dá nĩ 'bâ Yésü Krístô ū' dî â'dólé ̄nyákú tândí ãníkâ ró ãní índrígó drí fízó bê 'á lâ dî gágá gõ'dá kpá rî 'bá ngá nyânyâ tândí félé ãní drí gõ'dá kpá

ãní pälé rî. Gõ'dá ïtí rî, nĩ ã'dô ró gágá tā lëlë gólâ ãní drí lëlé trá tā pâtñi gólâ ãní ìmbázó 'á lâ nõ 'á, gõ'dá nĩ rî ró zââ ãwô-ïtí 'ë'ë bê Ôvârî drí.

8 Ænî lîfî õmbâ ãní rú óõzó ãní âdó úlí lîfî lõmbâ kâ sî tâ lëlé tâ ìmbâ tibê â'dó 'bá õjîlã mvá kâ ró, gõ'dá 'bâ 'bá õnjõ ró rî 'á. Tâ pâtñi ró, tâ ìmbâ lârâkô rî gógó 'dî ãní íyíkâ kôrô lâjó'bá Sâtánâ kâ rî 'bá yî tí sî, gólîyî õjîlã ãngó nõ kâ nõ 'bá yî drîlî kúmú ró rî. Gõ'dá tâ ìmbâ lârâkô rî 'dî â'dó kô Yésü Krístõ ngá lési. **9** Yésü Krístõ cé ï'dî â'dô-â'dô lâ drí 'bâlé nyé õzõ Ôvârî kâtí gõ'dá kpá mbârâkâ Ôvârî kâ bê ndrî gólâ rî rú'bá ïnyákú 'á rî. **10** Ítí rî, gõ'dá ãní rî'á ïzâ õrë kâ ãkó Ôvârî drígá sî, tâlâ ãní trá rî'á ngá ãlô ró Yésü bê, gõ'dá gólâ ï'dî mbârâkâ ndrî ãngó 'á nõ 'bá yî drîlî, mälâyíkâ tândí ngâtá líndrí õnjí, 'búlî-'bá yî bê, gõ'dá kpá ólé yî bê ndrî.

11 Mä ïcâ kô â'dólé ngá ãlô ró Ôvârî bê 'dë'dë bâsâ 'á tibê â'dó 'bá tótó ãmâ ïnyírkõ ñõjõ ï'dî drí õjîlã mvá kâ rî sî rî. Võ lâ 'á rî, Ôvârî 'bâ ãmâ trá â'dólé ngá ãlô ró Yésü bê tâ lôvókô gólâ ãmâ 'á, rî 'bá ãmâ 'bâlé tâ õnjí 'ëlé rî ñõjõ lâ sî vólé ãmâ pîpîsílî 'ásî. **12** Ítí rî, gõ'dá bâbâtízî ãníkâ rî kpá rî'á tâ 'dî 'bá yî â'dálé, tâ rî 'dî õrî ró bê ãní drîñi. Tâ rî 'dî rî tâ â'dálé kî, õzõ ãní drí â'dórë trá ngá ãlô ró Yésü Krístõ bê rî tí rî, gõ'dá ó'bâ tâ lôvókô tâ õnjí ãníkâ rî kâ trá 'bú 'á 'dûwâ Yésü Krístõ rî ãvõ bê, gõ'dá nĩ ngâ gõ'dá kpá trá õdrâ 'ásî 'dûwâ gólâ bê. Tâ 'dî 'bá yî rî'á tâ pâtñi 'î ãní drí, tâlâ nĩ lë tâ trá Ôvârî 'á mbârâkâ gólâkâ ãkí gólâ drí Yésü Krístõ rî ïngázó ï'dî sî lâ õdrâ 'ásî

'dî 'á.

¹³ Gõ'dá tã rî 'dî â'dô trá nõtí, tã lõvókô ãníkâ Ôvârí rî lë kâ rî drã trá ãní pípîsílí 'ásí vólé, tâlâ tã õnjí ãníkâ 'êlé Ôvârí rú rî drí. Ítí rî, Ôvârí âyê ãní trá tã õnjí ãníkâ 'ásí gõzó kpá tã lõvókô ãní pípîsílí 'á iyî lë kâ rí lõgõlé â'dólé lédre-lédre ró Yésü Krístõ bê. ¹⁴ Gõ'dá Ôvârí lî ícícíyá ndrî ãmâ rú tã gólâ ãmâ drí tã 'bâ'bâ íyíkâ rõzó kô rî trá ndrî 'dô vólé. Gólâ izã tã õnjí ãmákâ ígílî trá vûdrí rî trá ndrî ipâ-ipâ lâ sî, fê lâlî-lâlî drñî Yésü Krístõ bê.

¹⁵ Tólâ fê lâlî-lâlî nã drñî rî, Yésü Krístõ trõ mbârâkâ Sâtánâ kâ trá drí-âcê gólâkâ bê, gõ'dá kpá líndrí gólîyî ndrî rî 'bá Sâtánâ rî ïnjílî rî kâ yí bê. Gõ'dá fê lâlî drñî tólâ rî, gólâ pê gólîyî cú, gõ'dá gólâ â'dâ kpá ãngó drí kî, gólîyî gõ'dá trá mbârâkâ ãkó.

¹⁶ Ítí rî, gõ'dá â'dó kô tândí ró õjílã ãzâ drí tã 'bâ'bâ 'bâzó ãní drí kî, nî õnyâ ngá ãzâ 'bá yí kô ngá mvümvü ãzâ 'bá yí bê. Gõ'dá nî ârî tã gólîyíkâ kpá kô õzõ gólîyî õ'bâ tã trá ãní drí kî nî rî, nî õ'ê lâ'bí ãzâ 'bá yí nyé õzõ lâ'bí õrî Yûdâ yí kâ párá sí kâ 'dî tí rî, ngâtá kâyî njî-drî-lâ-rî kâ 'dî yâ rî. ¹⁷ Tã 'dî 'bá yí ndrî â'dô trá sisí â'dô âcâ-âcâ Yésü Krístõ kâ ãngó drñî nõngá rî â'dálé, gõ'dá 'dî â'dô kpá õzõ tã pâtñî líndrí kâtí. Gõ'dá tã gólâ â'dó 'bá tã pâtñî ró, gõ'dá kpá mbî ró rî íyîngá Yésü Krístõ ï'dî. ¹⁸ Nî âyê õjílã ãzâ ãlôlâ ãâdô ãní kô, gõ'dá nî 'bâ ãnyî õ'ê ãní kô tã gólâ ãní drí lâ'bí 'dâzó kô ngâtá ôvârí ãní á'bíyá yí kâ rî ïrâtâzó kô 'dî 'á. Ítí rî, õjílã gólîyî rî 'bá tã 'dî 'bá yí 'êlé 'dî rî, gólîyî rî iyî lõmbélé âbî-âbî iyíkâ

rī'á âbîlâ rî 'bá yî tâsî ū'dî. Tâ ndrî gólîyíkâ rî'á âtálâ rî 'bá yî rî'á lôsî ãkó, tälâ tâ ūsû gólîyíkâ ūyíkâ cé ūyî tâ 'bâlé ū'dî â'dólé gârã. ¹⁹ Ítí rî, ōjílâ rî 'dî 'bá yî â'dó gô'dá kô nyé ūzô Yésû Krístô rî rú'bá tibê Yésû drí â'dózó nî dři lâ ró rî yí kâtí. Yésû Krístô cé ū'dî ãmâ drî 'i tibê ãmâ ê'bé 'bá kpákâ ãlô, gô'dá kpá rî 'bá ãmâ vó ndrélé, tälâ mä õmbâ ró bê látfî gólâ Ôvârî drí lêlé ãmâ drí mbázó rî 'ásî.

²⁰⁻²¹ Ítí rî, gô'dá tâ lôvókô tâ õnjí ãníkâ rî kâ drâ trá Yésû Krístô bê, tälâ ãnî trá ngá ãlô ró gólâ bê. Gô'dá gólâ ïnjí ãnî trá mbârâkâ líndrí õnjí gólîyí tibê rî 'bá ōjílâ ãngó nô kâ nô 'bá yî drîlî kúmu ró rî 'bá yí kâ 'ásî. Gô'dá tälâ ã'dô 'i ãnî drí gôzó kpá zââ rî'á tâ 'ělé ūzô ãnî drí 'bârë kpá zââ mbârâkâ líndrí ãngó kâ rî kâ drígá rî kâtí yâ? ãnî drí gôzó kpá zââ tâ 'bâ'bâ gólîyíkâ vó lâ lôbêlé ū'dî kí'á nî rî, nî nyâ ngá nã kô, nî dô ngá nã kô rî. ²² Ngá 'dî 'bá yî â'dô rû ndě'á ndrî. Ōjílâ mvá rî tâ 'bâ'bâ 'dî 'bá yî 'bâlé cé nî. ²³ Tâ 'bâ'bâ 'dî 'bá yî lêndré ūyíkâ fí tândí ró rî, â'dô ãnî 'bâ'á lêndrélé nyé ūzô nî lê Ôvârî trá rôô rî kâtí, gô'dá áâkí'á nî rî, nî lôgô ãnî trá vûdrí 'álâ rî kâtí, gô'dá áâkí'á nî rî kpá, nî ãâ'dô ícâ'á cù ãnî rú'bá vó ndrélé rî kâtí. Kpálé Ítí rî, tâ 'bâ'bâ rî 'dî 'bá yî mbârâkâ ãkó tâ lôvókô tâ õnjí 'ě kâ ãnî 'á rî fûlî.

3

Tâ ãmâ drí â'dózó rî'á ū'dí bê Yésû Krístô 'á rî
¹⁻³ Nî ârî drë, ūngâ ãnî trá 'dûwâ Yésû Krístô bê õdrâ 'ásî rî'á ū'dí 'á gólâ bê, Ítí rî, gô'dá nî 'bâ

lifí cé tā tāndí góglâ Ôvârî drí tā lâ 'bâlé trá 'e'á 'êlâ ãnî drí ûrú 'álâ Yésü Krístõ yî drí â'dózó ūdî kúmú lâ ró Ôvârî bê rî drí ūdî. Nî ïsü gõ'dá cé ngá gólyi ūrú 'álâ rî 'bá yî, tâ lâ ūdî, gõ'dá â'dó kô ãnî drí gózó ūrú 'êlé ūdî, ngá gólyi ãngó nô 'á 'e'á 'bá yî rû ndêlê ndê nô 'bá yî tâsî. Tâ lôvókô  kû ãnî 'á rî 'bá ãnî 'bâlé ngá gólyi ãngó nô kâ nô 'bá yî tâ lâ ïsüli rî drâ trá vólé, gõ'dá ãnî trá cù rîrî ūdî bê ngá  lô ró Yésü Krístõ bê, gõ'dá kpá Ôvârî bê ûrú 'álâ. ⁴ Gõ'dá ãmâ ūrú ūrî tândí  zâ  kó ãngó 'á nõngá, ūrî tândí cé ūrî góglâ ãmâ drí 'e'á 'amulâ Yésü Krístõ bê rî ūdî. Gõ'dá kâyî  zâ sî, Yésü Krístõ â'dô âgõ'á ãngó 'á nõngá, gõ'dá ãmâ drí kumü gólâkâ ûrú 'álâ rî  muzó góglâ bê.

⁵ Ngbâângbânô rî, nî âyê tâ õnjí gólyi ãnî drí ūrú 'êlâ sisí, drê ãnî drí â'dózó kô ngá  lô ró Yésü bê rî.  tí rî, nî kô  dú gõ'dá cé ãnî  kó ngâtá ágo bê ūdî, nî 'bá ãnî drí kô cé ūrú 'bá õnjî-õnjî rî 'bá yî ïsüli ūdî, nyé  zô  v  k t , gõ'dá 'dó-m -dr  b , gõ'd  kp   g - g  ng   j l   z  k  r  b .  tí rî,  v , 'd -m -dr  b  r , r   j l  'bâlé â'd l   y  ny  ny  k  r , gõ'd  â'd  k  â'd l   j l  Ôvâr  k  r . ⁶ Gõ'd  t  gólyi  tí ūd  'b  y  r  Ôvâr  r  'bâlé â'd l   w  r  t k ny  gõ'd  gógl  dr  l y  f z   j l  r  'b  t   tí ūd  'b  y  ' l  r  y  dr , gõ'd  gólyi v l  g  'b  d  t  'b 'b  íy k   nj l  r  'b  y  b . ⁷ Nî r  tr  t  õnj -õnj  gólyi  tí ūd  'b  y  ' l  dr , dr   kp k 'd  k y  gólyi ãnî dr  t  Y s  Kr st  k  n z  k  r  'a. ⁸  tí r , nî ây  g d  t  r  g g  õnj -õnj  ūd  'b  y  v l , ny   z   w  k t ,  g - g ,

tā 'bā'bā õjílā ãzí rú, õjílā ãzí 'dā'dā, ngātā tā õnjí âtálé õjílā ãzí rú rī. ⁹⁻¹⁰ Nī âdō õnjō kō, tälâ nī âyē rīrī ąkū ãníkâ ányâ ró rī yí trá gõ'dá nī ìtõ trá rīrī ó'dí rīlī ī'dī. Ænî gõ'dá trá ndrī õjílā ó'dí 'î. Ìtí rī, gõ'dá â'dô-â'dô ãníkâ trá õzō â'dô-â'dô Ôvârî tibê ãnî 'bâ 'bá rî kâtí. ¹¹ Gbõ lé nī â'dó kô õrī Yûdâ yí kâ 'î 'dī, ngātā nī 'dê trá bâsâ 'á ngātâ nī 'dê kô yâ rî, ngātâ ãnî õjílā gólÿyî ãzí-ãzí drí gâlé dó rî ī'dî yâ rî, ngātâ õjílā ãzí-ãzí drí ndrëlé ngá õnjí ró rî ī'dî yâ rî, ngātâ ãnî ngá-tî bê dûû, ngātâ ãnî ngá ăkó lé 'bá 'î yâ rî, Yésû Krístõ drí rî, õjílā ïyíkâ ndrī ngá ălô ró. Ìtí rî, Yésû Krístõ rî ïyíkâ rīlî ămâ pípísilí 'ásî ndrī, gõ'dá 'dî ngá gólâ tâ lâ drí lâvûlî gârâ rî ī'dî.

¹² Gõ'dá Ôvârî lê ãnî trá rôô, gólâ drí ãnî njízó â'dôle õjílā íyî nyâányâ kâ ró 'dî. Gõ'dá tâ rî gógó 'dî tâsî rî, nî 'ê zââ tâ tândí ī'dî õjílā ãzí drí, gõ'dá nî â'dô kpá pípísilí ă'dí bê õjílâ rú kâyî vósî cé ãyíkô sî. Nî â'dô mânísî gõ'dá kpá fîi ătû-ătû bê, gõ'dá nî 'ê lómbé-lómbéwâ kô. ¹³ Nî âyē ãnî ãzí-ãzí yí tâ õnjí gólÿyî drí 'élé trá ãnî drí rî 'ásî, tälâ Ôvârî âyē ãnî kpá trá tâ õnjí ãníkâ 'ásî rî drí sî. ¹⁴ Ìtí rî, nî 'ê tâ 'dî 'bâ yî ndrî, gõ'dá tâ gólâ lâvû 'bâ gârâ ãnî drí 'élé rî, ãnî drí ãnî ãzí-ãzí yí lêlê ī'dî. Gõ'dá õzô nî ălê ãnî ãzí-ãzí yí trá rî, ãnî drí rîzó ngá ălô ró, tälâ ãnî trá gárâ rú'bâ kâ rû ឃú 'bâ ngíingî rú'bâ ălô rú rî ī'dî, gõ'dá gólâ njî ãnî trá, tälâ nî rî ró bê ngá ălô ró tâ ă'dí íyíkâ 'á.

¹⁵ Ìtí rî, gõ'dá tâ ă'dí gólâ Yésû Krístõ drí âfélé rî õrî tâ ិsû ãníkâ 'á kâyî vósî cé, tälâ Ôvârî njî ămâ trá rû ê'bélé ngá ălô ró õzô lûkûmâ ngíingî

drí rû ê'bérë rú'bá ãlô rú rî kâtí. Nĩ rî ró bê zââ rí'á ãwô-ítí 'êlé ū'dî Ôvârî drí. ¹⁶ Gõ'dá tã âtî-âtî tândí Yésü Krístõ rî tâsí rî õrî zââ kâtí vósí cé ãnî drí'í. Nĩ rî ãzí-ãzí îmbálé lóngó Ôvârî kâ ngõngõ lâ sî bükü gólâkâ 'ásí, gõ'dá kpá lóngó ãzâ 'bá yî rizó gólâ rî lûyílî rî 'bá yî bê. ¹⁷ Nĩ 'bâ ngá ndrî ãnî drí rî'á 'êlâ rî 'bá yî, tã ãnî drí rî'á âtálâ rî 'bá yî bê Yésü Krístõ rî 'bâlé â'dólé ãyïkõ ró. Nĩ 'ê ãwô-ítí Ôvârî ãmâ átá drí Yésü Krístõ rî tâsí.

¹⁸ ãnî õkó yî, nî ârî tã ãnî ágô yî kâ, tälâ 'dî'í tã Ôvârî drí lélé ãnî drí 'êlé rî ū'dî. ¹⁹ Gõ'dá ãnî ágô yî, nî lê ãnî õkó yî dódó, gõ'dá nî â'dô tândí ró gólïyî drí. ²⁰ ãnî 'dîyímvá, nî ïnjí ãnî ândré yî átá yî bê kâtí vósí cé. Õzõ nî õ'ê trá ïtí rî, Ôvârî â'dô â'dó'á ãnî bê ãyïkõ ró. ²¹ Gõ'dá átá yî, nî 'ê tã õnjí tibê 'ë 'bá ãnî mvá yî 'bâlé â'dólé  w  ró rî kô gólïyî drí. Õzõ nî õrî 'êlâ ïtí, õzõ gólïyî ôl  trá tã tândí 'êlé rî, drílïyî âyézó lâ. ²² Gõ'dá ãnî rû ū'b  'bá ró rî yî, nî ïnjí ãnî líp  yî kâtí vósí cé. Nî ïnjí gólïyî õzõ gólïyî â'dô bê ãnî bê rî, gõ'dá kpálé ïtí rî, õzõ gólïyî â'dô yû'daw  rî, nî ū'b  rû gólïyî drí p p s l l  ãlô s . ²³⁻²⁴ ïtí rî, õzõ nî â'dô trá l s  'ë'  rî, nî ūj  l s  'êlé tândí ró. R '  ic c  r  ãnî drí 'ez  l  ïtí, tälâ rû ū'b r  '  r , nî rî rû ū'b l  'd  k m  ãm k  Y s  Kr st  dr . ïtí r , nî n  tr  k , g l  â'd  dr -â f '  ãn  dr  ur  ' l . ²⁵ ïtí r , g d  n  ūs  kp  k , K m  Y s  â'd  l n o  f '  o j l  g l y  r  'b  t  ūnj  'êlé r  y  dr . G d  g l  â'd  o j l  ndr  'ë'  lat l  ' l .

4

¹ ãnî l s  'ë 'b  l p  r  'b  y , n  â'd  p p s l l 

mvẽêmvê bê lôsí 'ẽ 'bá ãníkâ yî drí, nĩ fẽ ngá gólÿi drí lëlé ã'dô ró rízó rî gólÿi drí, ãní rí'á kpá ãní lípî bê ûrú 'álâ.

² Nĩ rí zãâ râtáã 'ẽ'ẽ sî Ôvârí drí, gõ'dá ãní lïfí õrî zãâ ngiyá, gõ'dá nĩ rî kpá zãâ ãwô-ítí 'élé Ôvârí drí. ³ Gõ'dá nĩ ijî Ôvârí ãmâ tãsí, gólâ õfẽ ró láþi bê ãmâ drí tã átî-átî tãndí iyíkâ pëzó õjílã drí. Nĩ ijî Ôvârí, tälâ gólâ õpâ ró ãmâ bê tã gólákâ lâþi-lâþi ró, gõ'dá gólâ drí â'dálé trá õjílã drí nõ pélé õjílã drí. 'Dñi tã ífí gólâ má drí â'dózó gânímä 'á nõ i'dî. ⁴ Gõ'dá nĩ ijî kpá Ôvârí, tälâ gólâ õ'bã ró mâ bê tã átî-átî tãndí gólákâ nõ pélé mbî õjílã drí, tã lâ õffí ró bê õjílã drñi dódó. ⁵ Gõ'dá õzõ ãní ã'dô trá õjílã gólÿi tibê â'dó 'bá krístõ 'bá ró kô rî lâfálé rî, nĩ lôndã láþi iyíkâ zãâ tã Yésü kâ nõ átázó i'dî gólÿi drí. ⁶ Ítí rî, õzõ nĩ ãâ'dô trá tã rî 'dî ôjá'á gólÿi bê rî, nĩ â'dô cù 'dýi ïnjí-ïnjí bê gõ'dá kpá tã ïsü-ïsü tãndí bê, tälâ nĩ icâ ró bê tã gólÿi drí rí'á ïjílã rî lôgõlé dódó.

Tã Pôõlõ drí nî-bê-yã krístõ 'bá ãzí kâ fëzó rî

⁷⁻⁸ Mâ trá ãmâ  drúpí ãzí rú bê Tíkíkõ rî jõ'á ãní ngálâ nõ. Gólâ â'dô ãmâ tã átâ'á nĩ ãní drí. Tíkíkõ rí'á ãmâ rû-l -ãzí tãndí tibê ãmâ drí rízó lôsí kúmú ãmákâ Yésü Krístõ kâ nõ 'élé gólÿi bê tãndí ró rî i'dî. Gólâ â'dô mbârâkâ sô'á ãní 'á. ⁹ Gólÿi â'dô nõ'á Ônësímõ gólâ tibê â'dó 'bá kpá õjílã ãníkâ ró rî bê. Ônësímõ rî gógó kpá õjílã tibê 'd  'bá trá Yésü Krístõ vó p t -p t  ró rî i'dî. Gõ'dá gólÿi â'dô ngá gólÿi ndr  â'dó 'bá nõlé nõ tã lâ ng 'á nõ ãní drí tólâ.

10 Gõ'dá Õrísítärókõ gólâ tibé â'dó 'bá má bê gãnímã 'á nõlé nõ fẽ nî-bê-yã ãnî drí tolâ. Gõ'dá Máräkõ Bäränábä rî âdrúpï ró rî fẽ kpá nî-bê-yã ãnî drí. Ítí rî, má âtâ Máräkõ rî tã trá sisí ãnî drí, õzõ gólâ õcâ trá tolâ rî, nî lágû gólâ ãyïkõ sî.

11 Gõ'dá Yásowä tibé zílì kpá Yúsétü rî fẽ kpá nî-bê-yã ãnî drí. Ítí rî, õjílã gólïyî nâ 'dî 'bá yî õjílã gólïyî õrî ãmákâ Yúdä yí kâ 'ásî rî 'bá ïyî lôsî 'êlé 'dûwã má bê nõlé Õvârî drí rî õ'dî. Gólïyî sô mbârâkâ trá má 'á.

12 Êpäfärásî, krístõ 'bá gólâ â'dó 'bá õjílã ãníkâ ró rî fẽ nî-bê-yã kpá ãnî drí. Gólâ nõlé zââ rî'á rû cë'á râtâä 'e'ë bê Õvârî drí, Õvârî õ'bä ró ãnî bê â'dolé gágá tã lélë ãníkâ 'á, gõ'dá nî â'dô ró bê õjílã lârâkô Õvârî drí lélë rî yî ró. **13** Ítí rî, gõ'dá gólâ rî'á râtâä 'e'á rôô ãnî tâsî õjílã Lõdïsïyâ kâ bê gõ'dá kpá õjílã Hêrâpólî kâ bê. **14** Dêmásî yî ãmâ rû-lë-ãzí ãmbá Lükä tibé â'dó 'bá dõkõtórõ ró rî bê fẽ ïyî kpá nî-bê-yã ãnî drí. **15** Mä fẽ nî-bê-yã ãmákâ krístõ 'bá gólïyî Lõdïsïyâ 'álâ rî 'bá yî drí, gõ'dá kpá Nîmifä yî drí krístõ 'bá gólïyî rî 'bá rû ê'bélé gólâ drí 'bä 'álâ rî 'bá yî bê. **16** Õzõ gõ'dá úuzî wárägä nô trá ãnî drí rî, nî gõ ró lôpélâ kpá känisä Lõdïsïyâ 'álâ rî drí úzî ró bê kpá tolâ krístõ 'bá tolâ nã 'bá yî drí. Gõ'dá nî zî kpá wárägä gólâ má drí jõlé ngïi õjílã Lõdïsïyâ kâ drí nã.

17 Gõ'dá nî âtâ Äkipä drí kî, gólâ ūñi tândí ró gólâ drí lôsî Õvârî drí fêlé trá gólâ drí 'dî ndêlê.

18 Gõ'dá mâ rî gógó Pöölo, má fẽ nî-bê-yã ãnî drí, mâ rî gógó nyäänyâ lâ mâ trá ámâ rû ìgî'á nõ. Ámâ tã üvî ãnî drïi sî gãnímã 'á nõlé kô, nî 'ê

rãtáã bê ámâ tãsĩ. Ôvârí ãâ'dô ãní bê ndrã. Ï'dî
'dî.

Tā-dr̩ L̩lē Ó'dí Óvârí Kâ

Avokaya: Tā-dr̩ L̩lē Ó'dí Óvârí Kâ New Testament

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Avokaya)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

87931ba7-0e83-5f4d-bd6e-8c45876fc354